

Renovatie, restauratie en nieuwbouw voor de Fryske Akademy

‘**M**ooi dat we met nieuwe toepassingen de isolatiewaarde sterk verbeterd hebben’
- Jelle Teun Terpstra

In eendrachtige samenwerking tussen aannemer Bouwgroep Dijkstra Draisma (BGDD) en de installateurs Pranger-Rosier Installaties (W-installaties) en Lodema Elektrotechniek (E-installaties) is de afgelopen ruim anderhalf jaar druk gebouwd en gerenoveerd aan het gebouw van de Fryske Akademy in Leeuwarden. Het resultaat is ernaar, bevestigen Jelle Teun Terpstra (BGDD), Tom de Haas (Pranger-Rosier) en Einte van der Zee (Lodema). ‘We hebben vaker met elkaar gewerkt en kennen elkaar. Dat scheelt.’

De Fryske Akademy doet wetenschappelijk onderzoek naar de Friese taal, cultuur, geschiedenis en samenleving. De Akademy is gelieerd aan de Koninklijke Nederlandse Akademie voor Wetenschappen. Het renovatie- en nieuwbouwproject bestaat in totaal uit drie onderdelen. ‘We hebben de oude Noorderkerk, It Aljemint, van binnen gestript en opnieuw opgebouwd. De voormalige kerk was zo’n elf centimeter verzakt. Voorheen was het een congres- en studiecentrum, nu worden er kantoren van de Fryske Akademy in gevestigd’, legt Terpstra uit. Het tweede deel is nieuwbouw. ‘Dat hebben we opgebouwd uit een stalen skelet met houtskeletbouwelementen. Het derde deel, de restauratie van het monumentale Coulonhûs, is door onze eigen restauratieafdeling gedaan.’ Dat laatste gebouw stamt uit 1713.

Ingespeeld team

Bij de renovatie van It Aljemint hadden de bouwers niet alleen rekening te houden met de “standaard” bouwuitdagingen. ‘Er zat ook een aantal nestkasten met gierzwaluwen in de gevel. Ook voor die beesten moesten we zorgen voor een goed eindresultaat, ze moesten tijdens de ruwbouw en afbouw geen last van ons hebben,’ lacht Terpstra. Het bouwteam dat na de zomervakantie 2014 met de Fryske Akademy aan de slag ging, is goed op elkaar ingespeeld. Tom de Haas: ‘We werkten vaker samen in deze samenstelling. Dat is mooi meegenomen bij dit soort klussen, want dan heb je aan een half woord genoeg.’ Dat was in dit geval zeker handig, omdat de planning nauwgezet was. Einte van der Zee: ‘Voor ons betekende deze opdracht veel zichtwerk, waarbij we goed moesten samenwerken met het bouwteam. Het zijn mooie installaties die we hebben geplaatst. In de oude kerk een combinatie van kanalen met een kabelsysteem in dezelfde kleur. Het ziet er mooi en strak uit. Dat wisten we op voorhand al door de proefopstellingen, maar het is ook fijn als het uiteindelijk allemaal naar wens functioneert.’

Touchscreen

Van der Zee en zijn manschappen hebben voldoende invloed gehad op het eindresultaat. Zo adviseerde Lodema Elektrotechniek om de bediening centraal te laten plaatsvinden met een touchscreen. 'Dat stond niet zo in het bestek, maar we konden dat budgetneutraal oplossen. Nu is het veel gemakkelijker om installaties te wijzigen en te herprogrammeren.' Voor Lodema werkten er gemiddeld 3 à 4, in de piekperiode acht mensen op de bouwplaats. Zij werkten aan de elektro-installaties, de inbraak-, brandmeld- en data-installaties. 'Een mooie innovatie is dat we het alarm, de zonwering en de verlichting op elkaar hebben afgestemd', vertelt Van der Zee. 'Het toepassen van ledverlichting in combinatie met aanwezigheidsmelders geeft een enorme besparing op energie- en onderhoudskosten.'

Energiezuinig

Pranger-Rosier Installaties installeerde de nodige energiezuinige apparatuur. 'De architect (Jo Jansen Architecten uit Maastricht) heeft er een uitdagend werk van gemaakt. Het gebouw is natuurlijk altijd leidend voor ons werk en met name het monumentale deel vroeg veel afstemming en overleg. We plaatsten HR-ketels, warmte-terugwinunits en warmtepompen. In de nieuwbouw en in It Aljemint zijn veel installaties in het zicht geplaatst, in het monumentale gedeelte juist niet.' 'Er is goed nagedacht over de hele constructie', vertelt Tom de Haas. 'De isolatiewaarde van het totale gebouw is dan ook hoog. Het mooiste aan dit soort projecten is, dat de samenwerking goed verloopt. Alle partijen hebben de juiste mensen op het project gezet, met de vrijheid om te beslissen. Het is echt een project waar we heel trots op zijn, iets dat je wel bijblijft!'

Restauratie en nieuwbouw

'Je ziet steeds vaker dat oude gebouwen gerestaureerd worden en in oude glorie teruggebracht, met nieuwe elementen erbij. Dat was ook hier het geval', stelt Jelle Teun Terpstra. 'Het oude kerkgebouw hebben we bijvoorbeeld compleet in de Eternit leien gezet. Het is toch mooi dat we met nieuwe toepassingen de isolatiewaarde sterk verbeterd hebben, óók die van It Aljemint. De grote, oude ramen hebben we laten zitten, daar plaatsten we voorzetramen voor. En ook aan de akoestiek is tijdens de bouw gedacht, bijvoorbeeld door het plaatsen van lichtnatuurfloeren en plafondeilanden. Serene rust is voor zo'n wetenschappelijk instituut natuurlijk van levensbelang.'

'Alarm, zonwering en
Averlichting op elkaar
afstemmen is mooie
innovatie'

- Einte van der Zee

📍 FRYSCHE AKADEMY, LEEUWARDEN

📍 ‘De klimaatinstallaties aangepast op de hoge isolatiewaarde van het pand’

- Tom de Haas

De oplevering geschiedde in drie delen. ‘Eerst leverden we It Aljemint op, zodat de ambtenaren konden verhuizen en het werk kon blijven doorgaan.’ De uiteindelijke voltooiing van de opdracht was eind april. Het interieur van zowel het Coulonhûs en de later door de Akademy aangekochte oude Noorderkerk hebben de bouwers zoveel mogelijk in de oorspronkelijke staat teruggebracht, vanzelfsprekend passend bij de huidige eisen. Voordat de bouw begon, werden een in 1977 gebouwde boekwinkel en het gebouw dat voorheen dienst deed als conciërgewoning gesloopt, evenals het verwaarloosde koetshuis. Restauratie en renovatie van deze gebouwen paste niet in het budget van een kleine acht miljoen euro.

Opdrachtgever

: Fryske Akademy, Leeuwarden

BOUWTEAMLEDEN

Architect

: Jo Janssen Architecten, Maastricht

Bouwdirectie

: Project en Bouwmanagement Giezen, Assen

Constructeur

: Projectengineering H. Castelein, Tietjerk

Aannemer

: Bouwgroep Dijkstra Draisma, Bolsward

Installateur W

: Pranger – Rosier Installaties, Dokkum

Installateur E

: Lodema Elektrotechniek, Leeuwarden

ONDERAANNEEMERS & LEVERANCIERS

Stukadoorswerk en cementdekvloeren

: Afbouw Perdok, Groningen

Levering trappen

: Douma's Trappenfabricage, Sint-Nicolaasga

Levering en montage hang- & sluitwerk en stompe binnendeuren

: BPZ, Tynaarlo

Levering en montage van plafond- en wandensystemen

: Plaveka Interieurs, Sint Annaparochie

: GlasConstruct, Leeuwarden

Levering achterzetramen

Uitbloeiingsarme voegmortels en metselmortel

: Remix Droge Mortel, Borger

Metaal constructiewerk

: Konstruktiebedrijf Visser, Veenwouden